

ธรรมนูญการแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ
รับรองจากการประชุมคณะกรรมการวิชาการดาราศาสตร์
วันพุธที่ 11 กันยายน 2567
ประชุมพิจารณาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google meet

1

ดาราศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุด และได้รับการพัฒนาให้กลายมาเป็น 1 ในสาขาสหวิทยาการสมัยใหม่ของวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน ดาราศาสตร์เกี่ยวข้องกับสรรพสิ่งในธรรมชาติ การที่จะพัฒนาการศึกษาดาราศาสตร์ในโรงเรียนให้ต่อเนื่องได้นั้น จำเป็นต้องจัดให้มีการแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติขึ้น ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเป็นประจำทุกปี การแข่งขันนี้เป็นการแข่งขันประเภทบุคคล เรียกว่า “การแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ (Thai Astronomy Olympiad: TAO)”

2

ศูนย์ สอวอ. วิชาดาราศาสตร์ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า ศูนย์) จะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ศูนย์เจ้าภาพมีความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลให้ความเสมอภาคแก่ผู้เข้าแข่งขันทุกคน และจะต้องเชิญตัวแทนจากทุกศูนย์เข้าร่วมแข่งขัน

3

ศูนย์ที่เข้าร่วมการแข่งขันสามารถส่งนักเรียนได้ไม่เกินศูนย์ละ 2 ทีม ประกอบด้วยทีมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1 ทีม และหรือ ทีมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 ทีม / นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำลังศึกษาชั้น ม.1-ม.3 และต้องมีอายุไม่เกิน 15 ปี ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการแข่งขัน แต่ไม่น้อยกว่า 14 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่มีการแข่งขัน สำหรับนักเรียนในทีมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนจะต้องกำลังศึกษาไม่เกินระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3-5 ในปีการศึกษาที่จัดการแข่งขัน มีอายุไม่น้อยกว่า 14 ปี บริบูรณ์ ในวันที่ 31 ธันวาคม และอายุไม่เกิน 19 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 กรกฎาคม ในปีที่จัดการแข่งขัน

นอกจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 6 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 6 คน ยังมีอาจารย์ของทีมที่จะต้องรับผิดชอบด้านวิชาการ 2 คน ทั้งสองจะมีสถานภาพเป็นสมาชิก

ของคณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน และเป็นผู้แทน
ศูนย์ในการติดต่อเข้าร่วมการแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติครั้งต่อไป

นอกจากอาจารย์ที่รับผิดชอบด้านวิชาการแล้ว ให้มีผู้สังเกตการณ์ที่มีทั้งระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เกิน 2 คน และให้มีผู้สังเกตการณ์ที่มีเฉพาะที่มัธยม
มัธยมศึกษาต้น ไม่เกิน 1 คน หรือ ผู้สังเกตการณ์ที่มีเฉพาะที่มัธยมศึกษาปลาย ไม่เกิน 1 คน
ทำหน้าที่ดูแลการเดินทางของนักเรียนจากศูนย์ไปยังศูนย์เจ้าภาพ และนำนักเรียนเดินทางกลับ
ภูมิลำเนา

อาจารย์ฝ่ายวิชาการต้องคัดเลือกมาจากผู้เชี่ยวชาญดาราศาสตร์หรือครูดาราศาสตร์ที่
สามารถแก้โจทย์ปัญหาที่ใช้ในการแข่งขันได้อย่างดี

แต่ละศูนย์ต้องส่งข้อมูลส่วนบุคคลของคณะผู้เข้าร่วมการแข่งขัน (ชื่อ นามสกุล วันเกิด ที่อยู่
ระดับชั้นและที่อยู่ของโรงเรียน) กับศูนย์เจ้าภาพก่อนการแข่งขันไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์

4

ภาษาที่ใช้ในการแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ คือ ภาษาไทย

5

งบประมาณในการแข่งขัน มีดังนี้ :

มูลนิธิ สอวน. รับผิดชอบด้านงบประมาณการแข่งขันผ่านทางศูนย์เจ้าภาพ โดยให้ศูนย์
เจ้าภาพทำประมาณการค่าใช้จ่ายเพื่อขออนุมัติอย่างน้อย 6 เดือนก่อนกำหนดการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม
ตาม ศูนย์เจ้าภาพอาจขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ อีกทางหนึ่งได้

ศูนย์เจ้าภาพเป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายการเดินทางไปยังสถานที่แข่งขันและกลับให้กับนักเรียนและ
ผู้ร่วมทีม โดยให้แต่ละศูนย์สำรองค่าใช้จ่ายไปก่อน แล้วนำไปเบิกศูนย์เจ้าภาพในระหว่างการแข่งขัน
ยกเว้นศูนย์โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ศูนย์เจ้าภาพเป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายต่างๆ อย่างอื่นทั้งหมดตั้งแต่ผู้
ร่วมแข่งขันเดินทางมาถึงจนกระทั่งเริ่มเดินทางออกจากศูนย์เจ้าภาพ โดยเฉพาะค่าที่พักและอาหารสำหรับ
นักเรียนและผู้ร่วมทีม ค่าใช้จ่ายในการทัศนศึกษา รางวัลในการแข่งขันและอื่นๆ

6

การสอบจะใช้เวลาอย่างน้อย 2 วัน หนึ่งวันสำหรับการสอบภาคทฤษฎี ซึ่งไม่เกิน 4
ชั่วโมง สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และไม่เกิน 5 ชั่วโมงสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
และอีกวันหนึ่งสำหรับการสอบภาคปฏิบัติการ โดยประกอบด้วยกรวิเคราะห์ข้อมูลและการ
สังเกตการณ์ ซึ่งอาจสอบในวันเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ข้อสอบภาคทฤษฎีประกอบด้วยข้อสอบสั้น ไม่เกิน
5 ข้อ ข้อสอบกลางไม่เกิน 5 ข้อ และข้อสอบยาวไม่เกิน 3 ข้อ สำหรับข้อสอบภาคปฏิบัติการสอง
ส่วนคือ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เวลาสอบ 3-4 ชั่วโมง และข้อสอบสังเกตการณ์ทั้งภาคกลางวันและ

กลางคืนใช้เวลาสอบไม่เกิน 1 ชั่วโมง เว้นแต่คณะกรรมการจัดแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ จะพิจารณาปรับเปลี่ยนตามเหมาะสมของข้อสอบ

ในการสอบอนุญาตให้ผู้แข่งขันจัดหาอุปกรณ์สำหรับการวาดภาพมาเอง และอนุญาตให้ใช้ เครื่องคิดเลขพกพาแบบวิทยาศาสตร์ ที่ไม่มีโปรแกรมหรือสูตรต่างๆ หากการสอบมีการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ใดๆ ให้เจ้าภาพจัดสรรเวลาให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนการสอบ โดยเท่าเทียมกัน

ถ้าในกรณีที่ข้อสอบข้อใดข้อหนึ่งถูกปฏิเสธโดยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนศูนย์ที่เข้าร่วมการแข่งขัน หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาด ข้อสอบที่ถูกปฏิเสธไม่สามารถนำมา พิจารณาได้อีก โดยให้นำข้อสอบสำรองขึ้นมาพิจารณาแทน

ให้มูลนิธิ สอวน.ติดต่อผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ออกข้อสอบวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อสอบภาค สังเกตการณ์ให้มูลนิธิ สอวน. ขอความร่วมมือจาก สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ออกข้อสอบ ทั้งนี้ ขอให้สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ หรือผู้เชี่ยวชาญจัดเตรียมข้อสอบ สำรองไว้ด้วย

7

เลขานุการสาขาวิชาดาราศาสตร์รวบรวมข้อสอบภาคทฤษฎีจากศูนย์ที่เข้าแข่งขัน ส่งให้ กรรมการกลางของมูลนิธิสอวน. ทำการคัดเลือกเป็นข้อสอบและเสนอเข้าที่ประชุมกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิก ทั้งนี้ในกรณีที่ข้อสอบที่ส่งมาไม่เพียงพอหรือไม่อาจใช้ได้ ให้กรรมการกลางเชิญ ผู้เชี่ยวชาญมาออกข้อสอบเพิ่มเติมจนเพียงพอ

8

คณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติประกอบด้วยกรรมการกลางจากมูลนิธิ สอวน. อาจารย์ฝ่ายวิชาการของทุกศูนย์ โดยมีประธานกรรมการวิชาการสาขาดาราศาสตร์เป็น ประธาน

หน้าที่ของคณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ

ก) กำกับและดูแลให้การแข่งขันเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ

ข) พิจารณาข้อสอบพร้อมเฉลยข้อสอบ และแนวทางการให้คะแนนที่ผู้จัดการแข่งขัน เสนอมาก่อนการแข่งขัน คณะกรรมการมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงหรือปฏิเสธข้อสอบที่ถูกเสนอได้ แต่ ไม่สามารถเสนอข้อสอบใหม่ได้ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ต้องไม่มีผลต่ออุปกรณ์การทดลองที่ใช้ในการสอบ ภาคปฏิบัติ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการตัดสินขั้นสุดท้ายในการกำหนดตัวข้อสอบและแนวทางในการ ให้คะแนน ผู้เข้าร่วมในการประชุมของคณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติต้องเก็บรักษา ความลับเกี่ยวกับข้อสอบ และต้องไม่ให้ความช่วยเหลือใดๆ ผู้แข่งขัน

ค) พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบและให้ความยุติธรรมในการแบ่งกลุ่มผู้ได้รับรางวัล

ง) พิจารณาผลการแข่งขันและตัดสินเรื่องการมอบรางวัลและเกียรติคุณประกาศการตัดสินของคณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติถือเป็นเด็ดขาด

ผู้สังเกตการณ์สามารถเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติได้ แต่ไม่สามารถลงคะแนนเสียงหรือร่วมอภิปรายได้

9

คณะกรรมการดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยอาจารย์ฝ่ายวิชาการของทุกศูนย์ที่เข้าแข่งขัน เป็นผู้กำหนดคะแนนของข้อสอบ คะแนนเต็มของภาคทฤษฎี : การวิเคราะห์ข้อมูล: ภาคสังเกตการณ์ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 50 : 10 : 40 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 50 : 25 : 25

เกณฑ์การตัดสินผู้ชนะจะได้รับเกียรติบัตรและเกียรติคุณประกาศ โดยให้ผู้ได้รับรางวัลรวมทั้งหมดประมาณ 60% ของจำนวนผู้เข้าร่วมแข่งขันในแต่ละระดับ โดยมีสัดส่วนของรางวัลดังนี้

รางวัลเหรียญทอง มีสัดส่วน 12% ของจำนวนผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด

รางวัลเหรียญเงิน มีสัดส่วน 15% ของจำนวนผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด

รางวัลเหรียญทองแดง มีสัดส่วน 20% ของจำนวนผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด

รางวัลเกียรติคุณประกาศ มีสัดส่วน 13% ของจำนวนผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด

ทั้งนี้ ในการคำนวณหากมีเศษทศนิยม ให้ปัดจำนวนขึ้น ผู้เข้าแข่งขันจะได้รางวัลพิเศษ ดังนี้

1. รางวัลคะแนนรวมสูงสุด
2. รางวัลคะแนนรวมภาคทฤษฎีสูงสุด
3. รางวัลคะแนนรวมภาควิเคราะห์ข้อมูลสูงสุด
4. รางวัลคะแนนรวมภาคสังเกตการณ์สูงสุด
5. รางวัลนักดาราศาสตร์หญิงคะแนนรวมสูงสุด
6. รางวัลผู้ได้คะแนนรวมสูงสุด ระดับภูมิภาค

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1 รางวัล และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 รางวัล ของรางวัลแต่ละประเภท ทั้งนี้ในแต่ละปีอาจเพิ่มรางวัลพิเศษอื่น ๆ เช่น รางวัล Best Solution

โดยเมื่อคิดคะแนนกลุ่มนักเรียนที่เข้าแข่งขันปกติ ตามเกณฑ์การให้รางวัลเรียบร้อยแล้ว ให้นำคะแนนของนักเรียนกลุ่มผู้แทนประเทศไทยหรือผู้เป็นตัวสำรองการเป็นผู้แทนประเทศไทย มาแทรกในแต่ละช่วงรางวัลของกลุ่มนักเรียนที่เข้าแข่งขันปกติ และให้มีสิทธิ์ในการรับเหรียญรางวัล แต่ไม่รวมถึงรางวัลพิเศษ

10

นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้รับสิทธิเป็นผู้แทนประเทศไทย ไปแข่งขันในระดับนานาชาติ ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด ลำดับถัดมาและได้รับเหรียญทองทุกคนมีสิทธิเข้ารับการอบรมเข้ม และถือเป็นผู้แทนสำรองการเป็นผู้แทนประเทศไทย

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีเคยเป็นผู้แทนประเทศไทย ไม่มีสิทธิเป็นผู้แทนประเทศไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้อีก

กรณีเคยเป็นผู้แทนสำรองระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถเป็นผู้แทนของศูนย์ฯ ไปแข่งขันระดับชาติ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปีถัดไปรวมกันไม่เกิน 2 ครั้ง ในการใช้สิทธิผู้แทนประเทศไทย หรือผู้แทนสำรอง (โควตาพิเศษ) ณ ศูนย์เดิมแต่มิ่นับรวมกับสมาชิก 6 คนในทีม และต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่ธรรมนูญกำหนด

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีเคยเป็นผู้แทนประเทศไทยและผู้แทนสำรอง สามารถเป็นผู้แทนของศูนย์ฯ ไปแข่งขันระดับชาติ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปีถัดไป แต่มิ่นับรวมกับสมาชิก 6 คนในทีม โดยสามารถเข้าแข่งขันระดับชาติในปีถัดไปรวมกันไม่เกิน 2 ครั้ง ในการใช้สิทธิผู้แทนประเทศไทยหรือผู้แทนสำรอง (โควตาพิเศษ) และต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่ธรรมนูญกำหนด

11

ภาระหน้าที่ของศูนย์เจ้าภาพ :

- ก) ต้องดูแลให้การแข่งขันดำเนินไปตามข้อบังคับของธรรมนูญนี้
- ข) ควรออก “กฎระเบียบการจัดงาน” บนพื้นฐานของธรรมนูญนี้ และแจ้งกฎระเบียบการจัดงานให้ศูนย์ที่จะเข้าร่วมการแข่งขันทราบล่วงหน้าในช่วงเวลาอันควร กฎการจัดงานจะให้รายละเอียดของการแข่งขันที่ไม่ครอบคลุมโดยธรรมนูญ
- ค) ทำหนังสือเชิญและออกกำหนดการแข่งขันที่แน่นอน (ตารางเวลาสำหรับผู้เข้าแข่งขันและผู้ร่วมทีม กำหนดการเข้าทัศนศึกษาและอื่นๆ) ส่งไปยังศูนย์ที่จะเข้าแข่งขันล่วงหน้า
- ง) จัดการทำประกันชีวิตให้กับผู้เข้าร่วมการแข่งขันทุกคน ทั้งนักเรียน อาจารย์ และผู้สังเกตการณ์
- จ) เป็นผู้จัดพิมพ์ข้อสอบสำหรับการแข่งขันและต้องรักษาความลับของข้อสอบ
- ฉ) ต้องเตรียมพี่เลี้ยงคอยดูแลนักเรียนที่เข้าแข่งขัน
- ช) ต้องสำเนากระดาษคำตอบและคะแนนของผู้เข้าแข่งขันให้อาจารย์ของศูนย์ผู้แข่งขันก่อนการให้คะแนนขั้นสุดท้าย
- ช) รับผิดชอบในการจัดการเรื่องตรวจคำตอบและให้คะแนน
- ฉ) ต้องจัดให้มีการพิจารณาคะแนนร่วมกัน เพื่อให้ได้คะแนนขั้นสุดท้าย
- ญ) จัดทำรายชื่อผู้ชนะเลิศปีบรรดารางวัลต่างๆ และเกียรติคุณประกาศ ฯลฯ

ฎ) เตรียมเกียรติบัตรรางวัล เกียรติคุณประกาศ รวมทั้งรางวัลอื่นๆ สำหรับผู้ชนะการแข่งขัน

ฉ) ต้องจัดพิมพ์รายงานการแข่งขันส่งให้ศูนย์ที่เข้าแข่งขันศูนย์ละ 1 เล่ม ภายในเวลาไม่เกิน 1 ปีหลังการแข่งขัน

12

ศูนย์เจ้าภาพที่ดูแลการแข่งขันจะทำหน้าที่ประกาศผลและจัดพิธีมอบรางวัลและเกียรติคุณประกาศแก่ผู้ชนะการแข่งขันในพิธีอันมีเกียรติอย่างเป็นทางการ

13

มูลนิธิ สอวน. เป็นผู้ประสานงานระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันดาราศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ

14

การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาธรรมเนียม การเพิ่มเติมหรือลดบทบัญญัติ สามารถกระทำได้โดยคณะกรรมการวิชาการสาขาดาราศาสตร์ และต้องอาศัยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาด
